

WYMAGANIA EDUKACYJNE język polski – klasa VI szkoły podstawowej

rok szkolny 2026/2027

Szkoła	Szkoła Podstawowa im. Polonii Amerykańskiej w Gulczu
Nauczyciel	Elwira Mąka
Realizowany program nauczania	Nowe Słowa na start NE
Data przyjęcia / aktualizacji	1.09.2026

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356, ze zm.; w tym Dz.U. z 2024 r. poz. 996), stosowane w roku szkolnym 2026/2027 w klasie VI na podstawie § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji z 11 marca 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 378).

1. CZYTANIE LITERATURY I INTERPRETACJA

Jak tekst literacki pomaga rozumieć ludzi, wartości, konflikty i sposoby opowiadania o świecie?

JP.1 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń rozpoznaje i porządkuje elementy świata przedstawionego, określa narratora lub podmiot mówiący oraz charakteryzuje bohaterów i przebieg wydarzeń.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, I.1 — czytanie utworów literackich

POWIĄZANIA MIĘDZYPREDMIOTOWE (informacyjne): historia

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności?

- wskazać czas, miejsce, bohaterów i najważniejsze wydarzenia utworu
- odróżnić autora od narratora lub podmiotu mówiącego
- uporządkować wydarzenia i dostrzec związki przyczynowo-skutkowe
- scharakteryzować bohatera na podstawie jego działań, wypowiedzi i relacji
- poprzeć odpowiedź trafnie dobranym przykładem z tekstu

MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów.

Prace pisemne: karta pracy, odpowiedź otwarta, notatka, zapis rozwiązania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy.

Wypowiedzi ustne: odpowiedź, rozmowa kierowana, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, udział w dyskusji lub omówienie własnej pracy.

Analiza materiału: tekst, mapa, wykres, tabela, źródło, ilustracja, nagranie, model, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami.

Samooceńca i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.

2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: analiza świata przedstawionego, narracji i bohaterów. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: analiza świata przedstawionego, narracji i bohaterów. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: analiza świata przedstawionego, narracji i bohaterów. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: analiza świata przedstawionego, narracji i bohaterów. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonalą własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: analiza świata przedstawionego, narracji i bohaterów. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.

JP.2 • EFEKT UCZENIA SIĘ

Uczeń interpretuje postępowanie bohaterów, problematykę i wartości obecne w utworze oraz uzasadnia własne odczytanie tekstu.

ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, I.1 — interpretacja i wartościowanie

POWIĄZANIA MIĘDZYPREDMIOTOWE (informacyjne): historia

KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności? • nazwać główny problem lub konflikt przedstawiony w utworze • wyjaśnić motywy i skutki działań bohatera • rozpoznać wartości, wybory i konsekwencje obecne w tekście • sformułować własne stanowisko wobec zachowania bohatera lub problemu • uzasadnić interpretację co najmniej dwoma trafnymi odwołaniami do tekstu				
MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów. Prace pisemne: karta pracy, odpowiedź otwarta, notatka, zapis rozwiązania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy. Wypowiedzi ustne: odpowiedź, rozmowa kierowana, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, udział w dyskusji lub omówienie własnej pracy. Analiza materiału: tekst, mapa, wykres, tabela, źródło, ilustracja, nagranie, model, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami. Działanie komunikacyjne: dialog, reakcja językowa, współpraca w parze lub grupie, mediacja informacji, negocjowanie rozwiązania i respektowanie ustalonych zasad. Samoocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.				
2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: interpretacja problematyki, wartości i zachowań bohaterów. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: interpretacja problematyki, wartości i zachowań bohaterów. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: interpretacja problematyki, wartości i zachowań bohaterów. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: interpretacja problematyki, wartości i zachowań bohaterów. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonali własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: interpretacja problematyki, wartości i zachowań bohaterów. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.

JP.3 • EFEKT UCZENIA SIĘ Uczeń rozpoznaje wybrane środki stylistyczne, elementy budowy wiersza i cechy gatunkowe oraz wyjaśnia ich znaczenie dla odbioru utworu. ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, I.1 — środki stylistyczne, rodzaje i gatunki POWIĄZANIA MIĘDZYPREDMIOTOWE (informacyjne): muzyka, plastyka				
KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności? • rozpoznać w tekście m.in. epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie i wyrazy dźwiękonaśladowcze • wskazać wers, zwrotkę, rym, rytm lub inne elementy budowy wiersza • rozpoznać cechy poznanych gatunków literackich • wyjaśnić, jaki obraz, nastrój lub sens tworzy zastosowany środek • porównać sposób przedstawienia tego samego motywu w dwóch tekstach				
MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów. Prace pisemne: karta pracy, odpowiedź otwarta, notatka, zapis rozwiązania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy. Wypowiedzi ustne: odpowiedź, rozmowa kierowana, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, udział w dyskusji lub omówienie własnej pracy. Analiza materiału: tekst, mapa, wykres, tabela, źródło, ilustracja, nagranie, model, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami. Projekt lub wytwór: plan, model, plakat, prezentacja, portfolio, praca twórcza, rozwiązanie problemu albo produkt wykonany indywidualnie lub zespołowo. Samoocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.				
2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>

Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: rozpoznawanie i interpretowanie środków artystycznych oraz cech gatunkowych. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: rozpoznawanie i interpretowanie środków artystycznych oraz cech gatunkowych. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: rozpoznawanie i interpretowanie środków artystycznych oraz cech gatunkowych. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: rozpoznawanie i interpretowanie środków artystycznych oraz cech gatunkowych. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonali własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: rozpoznawanie i interpretowanie środków artystycznych oraz cech gatunkowych. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.
--	--	--	---	---

2. ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY I INFORMACJI

Jak odczytywać, porównywać i sprawdzać informacje przekazywane słowem, obrazem, dźwiękiem i mediami?

JP.4 • EFEKT UCZENIA SIĘ Uczeń wyszukuje informacje jawne i ukryte w tekście, odróżnia temat od głównej myśli oraz fakt od opinii i argumentu. ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, I.2 — odbiór tekstów kultury <i>POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): historia, przyroda, edukacja zdrowotna</i>				
KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności? • określić temat i główną myśl tekstu • wyszukiwać informacje podane wprost i wywnioskować informacje pośrednie • odróżnić fakt od opinii oraz przykład od argumentu • rozpoznać intencję nadawcy i przewidywanego odbiorcę • sporządzić krótkie podsumowanie bez zniekształcania sensu				
MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów. Prace pisemne: karta pracy, odpowiedź otwarta, notatka, zapis rozwiązania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy. Wypowiedzi ustne: odpowiedź, rozmowa kierowana, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, udział w dyskusji lub omówienie własnej pracy. Analiza materiału: tekst, mapa, wykres, tabela, źródło, ilustracja, nagranie, model, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami. Praca cyfrowa: dokument, grafika, arkusz, kod, prezentacja, mapa cyfrowa, nagranie lub uporządkowany materiał przygotowany z poszanowaniem prawa i bezpieczeństwa. Samoocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.				
2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: wyszukiwanie, porządkowanie i krytyczne odczytywanie informacji. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: wyszukiwanie, porządkowanie i krytyczne odczytywanie informacji. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: wyszukiwanie, porządkowanie i krytyczne odczytywanie informacji. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: wyszukiwanie, porządkowanie i krytyczne odczytywanie informacji. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonali własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: wyszukiwanie, porządkowanie i krytyczne odczytywanie informacji. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.

JP.5 • EFEKT UCZENIA SIĘ Uczeń porównuje sposoby przekazywania treści w tekście literackim, użytkowym, wizualnym, filmowym i cyfrowym. ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, I.2 — teksty kultury i przekaz niewerbalny <i>POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne):</i> plastyka, muzyka, informatyka				
KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności? • rozpoznać środki właściwe dla tekstu słownego, obrazu, filmu lub nagrania • wyjaśnić, jak obraz, dźwięk, montaż lub układ graficzny wpływa na odbiór • porównać dwa przekazy dotyczące tego samego tematu • wskazać podobieństwa, różnice i uzupełniające się informacje • ocenić, który sposób przekazu jest skuteczniejszy w określonej sytuacji i uzasadnić wybór				
MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów. Wypowiedzi ustne: odpowiedź, rozmowa kierowana, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, udział w dyskusji lub omówienie własnej pracy. Analiza materiału: tekst, mapa, wykres, tabela, źródło, ilustracja, nagranie, model, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami. Praca cyfrowa: dokument, grafika, arkusz, kod, prezentacja, mapa cyfrowa, nagranie lub uporządkowany materiał przygotowany z poszanowaniem prawa i bezpieczeństwa. Projekt lub wytwór: plan, model, plakat, prezentacja, portfolio, praca twórcza, rozwiązanie problemu albo produkt wykonany indywidualnie lub zespołowo. Samooceana i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.				
2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: porównywanie i interpretowanie różnych tekstów kultury. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: porównywanie i interpretowanie różnych tekstów kultury. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: porównywanie i interpretowanie różnych tekstów kultury. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: porównywanie i interpretowanie różnych tekstów kultury. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonalą własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: porównywanie i interpretowanie różnych tekstów kultury. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.

JP.6 • EFEKT UCZENIA SIĘ Uczeń wyszukuje, selekcjonuje i notuje informacje z różnych źródeł, podaje ich pochodzenie i respektuje podstawowe zasady prawa autorskiego. ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, IV — samokształcenie <i>POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): informatyka, historia, geografia</i>				
KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności? • sformułować pytanie lub cel wyszukiwania informacji • wybrać źródła odpowiednie do zadania i sprawdzić ich podstawową wiarygodność • sporządzić notatkę, plan, tabelę lub mapę myśli z zachowaniem sensu • odróżnić własne sformułowania od cytatu lub zapożyczenia • podać autora, tytuł albo adres źródła w formie przyjętej przez nauczyciela				
MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów. Prace pisemne: karta pracy, odpowiedź otwarta, notatka, zapis rozwiązania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy. Analiza materiału: tekst, mapa, wykres, tabela, źródło, ilustracja, nagranie, model, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami. Praca cyfrowa: dokument, grafika, arkusz, kod, prezentacja, mapa cyfrowa, nagranie lub uporządkowany materiał przygotowany z poszanowaniem prawa i bezpieczeństwa. Projekt lub wytwór: plan, model, plakat, prezentacja, portfolio, praca twórcza, rozwiązanie problemu albo produkt wykonany indywidualnie lub zespołowo. Samoocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.				
2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: samodzielne uczenie się, selekcja źródeł i etyczne korzystanie z informacji. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: samodzielne uczenie się, selekcja źródeł i etyczne korzystanie z informacji. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: samodzielne uczenie się, selekcja źródeł i etyczne korzystanie z informacji. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: samodzielne uczenie się, selekcja źródeł i etyczne korzystanie z informacji. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonali własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: samodzielne uczenie się, selekcja źródeł i etyczne korzystanie z informacji. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.
3. ŚWIADOMOŚĆ JĘZYKA I POPRAWNOŚĆ <i>Jak wiedza o budowie języka pomaga precyzyjnie rozumieć, mówić i pisać?</i>				
JP.7 • EFEKT UCZENIA SIĘ Uczeń rozpoznaje poznane części mowy, określa ich formy i funkcje oraz stosuje je celowo w wypowiedzi. ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, II — gramatyka języka polskiego <i>POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): język obcy nowożytny</i>				
KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności? • rozpoznać poznane odmienne i nieodmienne części mowy • określić podstawowe kategorie gramatyczne wyrazu w zdaniu • poprawnie odmieniać wyrazy i dobierać ich formę do kontekstu • wyjaśnić funkcję wybranej części mowy w budowaniu znaczenia • zastosować różnorodne formy wyrazów w samodzielnej wypowiedzi				
MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów. Prace pisemne: karta pracy, odpowiedź otwarta, notatka, zapis rozwiązania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy. Wypowiedzi ustne: odpowiedź, rozmowa kierowana, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, udział w dyskusji lub omówienie własnej pracy. Analiza materiału: tekst, mapa, wykres, tabela, źródło, ilustracja, nagranie, model, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami. Samoocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.				
2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>

Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: rozpoznawanie i funkcjonalne stosowanie części mowy. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: rozpoznawanie i funkcjonalne stosowanie części mowy. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: rozpoznawanie i funkcjonalne stosowanie części mowy. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: rozpoznawanie i funkcjonalne stosowanie części mowy. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonali własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: rozpoznawanie i funkcjonalne stosowanie części mowy. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.
--	--	--	---	---

JP.8 • EFEKT UCZENIA SIĘ Uczeń rozpoznaje części zdania, zdania pojedyncze i złożone oraz stosuje właściwą interpunkcję w poznanych konstrukcjach. ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, II — składnia i interpunkcja <i>POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): język obcy nowożytny</i>				
KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności? • wskazać podmiot, orzeczenie i poznane określenia w zdaniu • odróżnić równoważnik zdania, zdanie pojedyncze i zdanie złożone • przekształcić wypowiedzenie, zachowując jego sens • zastosować przecinek i inne znaki interpunkcyjne w poznanych konstrukcjach • wyjaśnić wpływ budowy zdania na jasność i rytm wypowiedzi				
MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów. Prace pisemne: karta pracy, odpowiedź otwarta, notatka, zapis rozwiązania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy. Analiza materiału: tekst, mapa, wykres, tabela, źródło, ilustracja, nagranie, model, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami. Wypowiedzi ustne: odpowiedź, rozmowa kierowana, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, udział w dyskusji lub omówienie własnej pracy. Samocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.				
2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: analiza składniowa i poprawne konstruowanie wypowiedzeń. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: analiza składniowa i poprawne konstruowanie wypowiedzeń. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: analiza składniowa i poprawne konstruowanie wypowiedzeń. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: analiza składniowa i poprawne konstruowanie wypowiedzeń. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonali własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: analiza składniowa i poprawne konstruowanie wypowiedzeń. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.

JP.9 • EFEKT UCZENIA SIĘ Uczeń wzbogaca słownictwo, rozpoznaje związki znaczeniowe i budowę wyrazów oraz stosuje zasady ortograficzne i poprawnościowe. ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, II — różnicowanie języka i ortografia <i>POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): język obcy nowożytny, historia</i>				
KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności? • dobierać synonimy, antonimy i wyrazy bliskoznaczne odpowiednie do kontekstu • rozpoznać wyraz podstawowy i pochodny oraz rodzinę wyrazów w poznanym zakresie • wyjaśnić znaczenie związku frazeologicznego i użyć go poprawnie • zastosować poznane reguły pisowni oraz korzystać ze słownika • rozpoznać i poprawić błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne we własnym tekście				
MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów. Prace pisemne: karta pracy, odpowiedź otwarta, notatka, zapis rozwiązania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy. Analiza materiału: tekst, mapa, wykres, tabela, źródło, ilustracja, nagranie, model, przykład lub zestaw danych wraz z uzasadnionymi wnioskami. Praca cyfrowa: dokument, grafika, arkusz, kod, prezentacja, mapa cyfrowa, nagranie lub uporządkowany materiał przygotowany z poszanowaniem prawa i bezpieczeństwa. Samooceńcza i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.				
2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: rozwijanie słownictwa oraz stosowanie norm językowych i ortograficznych. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: rozwijanie słownictwa oraz stosowanie norm językowych i ortograficznych. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: rozwijanie słownictwa oraz stosowanie norm językowych i ortograficznych. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: rozwijanie słownictwa oraz stosowanie norm językowych i ortograficznych. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonali własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: rozwijanie słownictwa oraz stosowanie norm językowych i ortograficznych. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.

4. TWORZENIE WYPOWIEDZI
Jak planować, tworzyć i poprawiać wypowiedzi, które jasno przekazują informacje, emocje, obrazy i opinie?

JP.10 • EFEKT UCZENIA SIĘ Uczeń tworzy spójne opowiadanie z elementami opisu, dialogu i charakterystyki oraz świadomie buduje przebieg wydarzeń. ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, III — tworzenie wypowiedzi <i>POWIĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): plastyka, historia</i>
KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności? • zaplanować początek, rozwinięcie i zakończenie opowiadania • zachować logiczny i chronologiczny lub celowo przekształcony tok wydarzeń • wprowadzić opis miejsca, postaci lub przeżyć oraz poprawnie zapisać dialog • stosować akapity, spójniki i zróżnicowane słownictwo • zredagować tekst po otrzymaniu informacji zwrotnej
MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów. Prace pisemne: karta pracy, odpowiedź otwarta, notatka, zapis rozwiązania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy. Wypowiedź ustne: odpowiedź, rozmowa kierowana, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, udział w dyskusji lub omówienie własnej pracy. Projekt lub wytwór: plan, model, plakat, prezentacja, portfolio, praca twórcza, rozwiązanie problemu albo produkt wykonany indywidualnie lub zespołowo. Dokumentacja procesu: szkice, próby, kolejne wersje, dziennik pracy, fotografia wytworu, opis zastosowanej metody i ocena efektu. Samooceńcza i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.

2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: tworzenie i redagowanie spójnej wypowiedzi narracyjnej. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: tworzenie i redagowanie spójnej wypowiedzi narracyjnej. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: tworzenie i redagowanie spójnej wypowiedzi narracyjnej. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: tworzenie i redagowanie spójnej wypowiedzi narracyjnej. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonali własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: tworzenie i redagowanie spójnej wypowiedzi narracyjnej. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.

JP.11 • EFEKT UCZENIA SIĘ Uczeń tworzy poznane wypowiedzi informacyjne, użytkowe i argumentacyjne, dostosowując formę, styl i język do celu oraz odbiorcy. ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, III — formy wypowiedzi POWŁĄZANIA MIĘDZYPRZEDMIOTOWE (informacyjne): historia, informatyka				
KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności? • rozpoznać cel, odbiorcę i wymagane elementy wybranej formy • napisać m.in. opis, charakterystykę, list lub e-mail, zaproszenie, ogłoszenie albo notatkę w zakresie programu • sformułować stanowisko i poprzeć je trafnymi argumentami lub przykładami • zastosować styl i słownictwo odpowiednie do sytuacji oficjalnej lub nieoficjalnej • zadbać o kompozycję, akapity, poprawność i czytelność zapisu				
MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów. Prace pisemne: karta pracy, odpowiedź otwarta, notatka, zapis rozwiązania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy. Wypowiedzi ustne: odpowiedź, rozmowa kierowana, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, udział w dyskusji lub omówienie własnej pracy. Praca cyfrowa: dokument, grafika, arkusz, kod, prezentacja, mapa cyfrowa, nagranie lub uporządkowany materiał przygotowany z poszanowaniem prawa i bezpieczeństwa. Projekt lub wytwór: plan, model, plakat, prezentacja, portfolio, praca twórcza, rozwiązanie problemu albo produkt wykonany indywidualnie lub zespołowo. Samooceana i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.				
2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: tworzenie wypowiedzi użytkowych, informacyjnych i argumentacyjnych. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: tworzenie wypowiedzi użytkowych, informacyjnych i argumentacyjnych. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: tworzenie wypowiedzi użytkowych, informacyjnych i argumentacyjnych. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: tworzenie wypowiedzi użytkowych, informacyjnych i argumentacyjnych. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonali własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: tworzenie wypowiedzi użytkowych, informacyjnych i argumentacyjnych. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.

JP.12 • EFEKT UCZENIA SIĘ Uczeń planuje, wygłasza i doskonali wypowiedź ustną lub pisemną, korzystając z informacji zwrotnej i świadomie oceniając własny proces pracy. ODNIESIENIE DO PODSTAWY: PP 2017/2024: język polski, klasy IV–VI, III–IV — redagowanie i samokształcenie POWIĄZANIA MIĘDZYPREDMIOTOWE (informacyjne): wszystkie przedmioty				
KRYTERIA SUKCESU — po czym można rozpoznać opanowanie umiejętności? • określić cel i odbiorcę wypowiedzi oraz przygotować plan • dobierać informacje i przykłady, nie odchodząc od tematu • mówić wyraźnie lub pisać czytelnie, zachowując spójność i odpowiednie tempo • odpowiadać na pytania, reagować na uwagi i uzasadniać swoje decyzje • dokonać samooceny, poprawić pracę i wskazać następny krok rozwojowy				
MOŻLIWE DOWODY OSIĄGNIĘCIA UMIEJĘTNOŚCI Uczeń może pokazać tę umiejętność w różnych formach; katalog jest otwarty i nie oznacza obowiązku wykonania wszystkich przykładów. Wypowiedzi ustne: odpowiedź, rozmowa kierowana, prezentacja, objaśnienie toku rozumowania, udział w dyskusji lub omówienie własnej pracy. Prace pisemne: karta pracy, odpowiedź otwarta, notatka, zapis rozwiązania, sprawdzian umiejętności albo poprawiona wersja pracy. Działanie komunikacyjne: dialog, reakcja językowa, współpraca w parze lub grupie, mediacja informacji, negocjowanie rozwiązania i respektowanie ustalonych zasad. Dokumentacja procesu: szkice, próby, kolejne wersje, dziennik pracy, fotografia wytworu, opis zastosowanej metody i ocena efektu. Samoocena i poprawa: wskazanie mocnych stron, nazwanie trudności, wykorzystanie informacji zwrotnej, skorygowanie błędów i zaplanowanie dalszej pracy.				
2 – ROZUMIENIE <i>opisuje • wyjaśnia • podsumowuje</i>	3 – ZASTOSOWANIE <i>stosuje • wykonuje • wykorzystuje</i>	4 – ANALIZOWANIE <i>porównuje • porządkuje • wnioskuje</i>	5 – OCENIANIE <i>ocenia • uzasadnia • weryfikuje</i>	6 – TWORZENIE <i>projektuje • tworzy • modyfikuje</i>
Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze elementy dotyczące: planowanie, prezentowanie i świadome doskonalenie własnej wypowiedzi. Wykonuje najprostsze zadanie według wzoru, korzysta ze wskazanej pomocy i poprawia część błędów po ich omówieniu.	Samodzielnie wykonuje typowe zadania dotyczące: planowanie, prezentowanie i świadome doskonalenie własnej wypowiedzi. Stosuje podstawowe pojęcia, zasady lub procedury i przedstawia rezultat w czytelnej, zasadniczo poprawnej formie.	Łączy informacje i dobiera sposób działania w zakresie: planowanie, prezentowanie i świadome doskonalenie własnej wypowiedzi. Porównuje przykłady lub rozwiązania, wyjaśnia zależności i formułuje poprawne wnioski także w częściowo nowej sytuacji.	Analizuje bardziej złożone przypadki w zakresie: planowanie, prezentowanie i świadome doskonalenie własnej wypowiedzi. Uzasadnia wybór metody lub interpretacji, sprawdza wiarygodność i poprawność oraz świadomie doskonalą własną pracę.	Samodzielnie, elastycznie i twórczo wykorzystuje umiejętności w zakresie: planowanie, prezentowanie i świadome doskonalenie własnej wypowiedzi. Projektuje własne rozwiązanie, wytwór lub pogłębioną interpretację i przekonująco uzasadnia podjęte decyzje.